

Земеделието днес е преди всичко труд, квалификация, предприемчивост, находчивост и половин щипка късмет

Автор(и): Емил Иванов
Дата: 21.03.2018 Брой: 3/2018

Разговор на Емил Иванов с Неделчо Попов, председател на земеделската кооперация „Тунджа 94“ в с. Паничерево, област Стара Загора

Г-н Попов, двадесет години сте председател на земеделската кооперация „Тунджа 94“ в с. Паничерево. Това е индикация, знак, че кооператорите вярват на вашите управленчески умения и способности. Каква е производствената характеристика на „Тунджа 94“?

Село Паничерево има 9500 дка обработваема земя. Земеделската кооперация стопанисва близо 5500 декара. Структурата на нашето производство е многофункционална. На 4000 дка отглеждаме традиционните полски култури, на другите 1430 дка сме позиционирали нашето стратегическо направление – маслодайни рози на 40 дка, лавандула на 520 дка, лозя на 650 дка и сини сливи на 220 декара.

Стратегическото направление на „Тунджа 94“ изисква предимно ръчен труд. Как сте решили този ключов проблем?

Отговорът е много кратък: разчитаме и на ромското население.

Това е нетрадиционен начин за преодоляване на трудовия дефицит в земеделските региони. Искате ли да кажете, че сте осъществили обществен интегритет на това население?

Паничерево има собствен модел за междуетническото съжителство, установен преди 1989 година. Забележителното е, че през всичките години на прехода успяхме да го съхраним в голяма степен. Много роми днес са земеделски работници, трудят се усърдно и коректно. Някои от тях се опариха от гурбета из Европа и се убедиха, че България е добро място за ония, които работят! И тук можеш да живееш що-годе нормално, без да се страхуваш от безогледна експлоатация, от „дране на кожи“...

Споменахте, че лавандулата е едно от вашите приоритетни направления. Тя е сравнително лесна земеделска култура от гледна точка на растителната защита и механизацията. Как е при вас?

Нашата лавандула е със сертификат за биологично отглеждана култура. Имаме десетгодишен договор с българското дружество на френската компания „Биоленд“ за изкупуването на цялата реколта. Постигнахме максимума на доверие и сигурност и от страна на нашите контролни институции, и от страна на търговските партньори. В случая трябва да направя едно много важно допълнение. Прибираме реколтата ръчно, не само защото качеството се запазва по-добре, но и защото в нашите полета има много камъни и механизиранията жътва е супер проблемна.

А как стоят нещата в лозята?

Сортовата структура е интересна от гледна точка на висококачественото винопроизводство – наред с Мерло и Памид отглеждаме Алиготе и Мускат Отонел. Слава Богу, след много перипетии успяхме да намерим надеждни търговски партньори – винпромите в Поморие, Благоевград и Русе. Те се убедиха в качеството на нашето производство и ни включиха в списъка на стойностните си доставчици.

Какви са хоризонтът и перспективите на земеделието с марката „Тунджа 94“?

Нашата инвестиционна стратегия е пределно ясна. Постепенно разширяване, обновяване и модернизиране на стратегическото производство – рози, лавандула, лозя и овощарство. За реализирането на този печеливш ход обаче има законова несигурност. Тези земеделски култури са многогодишни и всяко начинание в тази посока носи риск, дефиниран от проблема собственост на земята. Много от собствениците на тази земя, щом видят, че влагаме капиталов ресурс в тяхното недвижимо притежание, напускат кооперацията, стават реални собственици. В това отношение българската законова база е несъвършена, има „дупки“, през които изтича нашият инвестиционен ентусиазъм.

Като отворихме дума за повишаване на интензитета, растителната защита, торенето и селекцията са инструменти за постигане на устойчивост на производството, за увеличаване и стабилизиране на добивите. Как „Тунджа 94“ осъществява този широкоформатен проект?

„Тунджа 94“ е клиент на сливенската фирма „Виола“ АЕ, дистрибутор на всички водещи компании за агрохимикали, торове и семена. А това е голяма привилегия за информиран избор. Тази фирма, освен че е наш ексклузивен доставчик, ни осигурява високоавторитетна агрономическа експертиза. Специалистите на „Виола“ АЕ познават в детайли всяко кътче от нашето поле. Предлагат бързи решения и още по-бързи действия! Вие знаете ли как се поддържа високо плодородие в лозя и сливови градини на възраст 35–40 години? С професионалната компетентност, съпричастието и

подкрепата на „Виола“ АЕ! Защото усилията не значат нищо без резултати. „Тунджа 94“ може да се похвали с резултатите от своя труд. Но те са постигнати благодарение и на специалния формат на сътрудничеството ни с „Виола“ АЕ.

Ще заявя, понеже ми давате трибуна, партньорството ни с „Виола“ АЕ е безалтернативно, издържало в проверка през годините, устояло е на времето, в условия на не една и две екстремни ситуации. Казано по друг начин: партньорството ни с „Виола“ АЕ е късмет, страхотна възможност. Бизнесът е низ от избори, за които после трябва да носиш отговорност. Аз, в качеството си на председател на земеделската кооперация „Тунджа 94“, нося цялата отговорност за съвместната ни успешна дейност с „Виола“ АЕ!

Кой е най-трудният професионален избор на Неделчо Попов?

Няма труден избор, щом искаш да работиш. Не ме е срам, че се трудя заедно с роми. На полето сме равни!

Какво би ви зарадвало най-много?

Да виждам все повече хора на полето. Българското земеделие не е загубена кауза, ако има далновидна държавна политика.

Визитка: Неделчо Попов е роден на 30.10.1955 г. в село Паничерево. Женен, има две деца. По образование е ветеринарен техник.